

Sík Sándor

Magyarok Nagyasszonya

Csúfra mégis megmaradtunk,
Nem nyílt meg a föld alattunk,
Kikerültük a koporsót,
Itt vagyunk most, legutolsók,

Legutolsók a világnak,
Kik a szívünkbe nem látnak,
De tenálad, Asszonyunknál,
Tudjuk, hogy csak irgalom vár.

Eddig is mint nyitott könyvben,
Úgy olvastál a szívünkben.
Bűneinket végigsírtad,
De ítélni föl nem írtad.

Te látod, hogy szívünk marja
A bűnbánat jeges karma,
Pislog már a keserűség
Hamvából a régi hűség.

Édesanya, boldog anya,
Virágszülő Szűzmária,
Világraszült virágodnak,
Ajánlj minket szent Fiadnak.

Ha nem ajánlsz, hova menjünk?
Nincs egy izrom épség bennünk.
Minden épet, minden szépet
Fölfaltak a cudar évek.

Mind a tíz bűnnel komáztunk,
Belzebúbbal paroláztunk,
Ami csepp jó maradt bennünk,
Lemarta az idegen bűn.

Már a régi hit is mozdul,
A meleg vér meg-megpozsdul.
Ami szegyenünkre válott,
Szemünkről már hull a hályog.

Látjuk már, hogy mi rossz, mi jó,
Tudjuk, mi féltetni való.
Sereglünk a Krisztus elé,
De hogy álljunk szeme elé?
Mit mondjunk, ha reá kérdez?
Szólj helyettünk, anyánk édes,
Annyit mondj csak: rosszak va-
gyunk,
De mégis a tied vagyunk.

Sík Sándor /1889-1963/, a katolikus papköltő egyszerre volt pap, költő, tudós és tanár.

Költészetében soha nem került ellentétbe a haladó ember és a rendíthetetlen vallásos ember.

Lírájában a keresztényi szeretetre épített emberszeretet szólal meg.

Kitűnő pedagógus volt. Szegeden egyetemi tanárként nagy műveltségével életre szóló útravalót ad tanítványainak, köztük Radnóti Miklósnak. Radnótinak atyai jóbarátja és keresztelő papja is.

Sík Sándornak nemcsak költészete jelentős; már fiatal piarista paptanár korában középkori latin himnuszok művészi fordítója (akárcsak Babits Mihály), később pedig kiváló irodalomtörténész és esztéta.

A költő ezt a gyönyörű himnuszt – amelyet Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe kapcsán idézünk épp márciusban – a Szűzanya megszólításával indítja, majd kérését mondja el a szépen alliteráló metaforával: „Világraszült virágodnak, Ajánlj minket szent Fiadnak.”

Ezután rátér az ajánlás okára: nincs más pártfogónk, nincs hova mennünk. Minden parancsolatot megszegtünk, ezért lettünk a nemzetek között a „legutolsók.” A bűneink miatti büntetés, a nemzeti büntudat korábbi irodalmunkban is megtalálható; elég, ha csak Berzsenyi, Kölcsey, Vörösmarty költészetére gondolunk.

„Hajh, de bűneink miatt,

Gyúlt harag kebledben,

S elsújtád villámidat

Dörgő fellegedben” – szól hozzánk nemzeti Himnuszunk.

Sík Sándor verse beleilleszkedik ebbe a sorba, de a vers főmondanivalójában különbözik elődei megállapításaitól.

A költő a büntetés mikéntje helyett az irgalmat és a bűnbánatot hangsúlyozza. Ezért nem olyan sötét már a későbbi kép, mert „Asszonyunknál...csak irgalom vár.” Ő nem ítelt, mint a világ felettünk, de sírt bűneink miatt. Ez a kegyes, szép cselekedet indította el a bűnbánatot szívünkben, és teszi bizakodóvá, derüssé a vers hangvételt, úgy, hogy: „Pislog már...a régi hűség.”

A szép szókép igéje itt már a jelenre vonatkozik. Már-már hitünkkel is értjük a történeteket, mert ismét tisztán látunk.

Az utolsó versszak újra kéréssel zárul, de már a megtért bűnösök nevében kér a költő: „Szólj helyettünk, anyánk édes.”

A legjobb anyához szólhat csak így a bűnös, de bűnét megbánó, hitét újra megtaláló, hűségét megvalló ember: „Rosszak vagyunk,
De mégis a tied vagyunk.”